

मराठी

12 सप्टेंबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

<p>भारताच्या सागरी जैवविविधतेवर CMFRI चे संशोधन UN बैठकीत प्रदर्शित</p>	<p>संदर्भ</p> <ul style="list-style-type: none"> ICAR-सेंट्रल मरीन फिशरीज रिसर्च इन्स्टिट्यूट (CMFRI) च्या भारताच्या सागरी परिसंस्थेवरील संशोधनाचे निष्कर्ष UN बैठकीत प्रदर्शित करण्यात आले. जागतिक जैवविविधता फ्रेमवर्कवर चर्चा करण्यासाठी सोल, दक्षिण कोरिया येथे संयुक्त राष्ट्रांची बैठक झाली. <p>महत्त्वाचे मुद्दे</p> <ul style="list-style-type: none"> भारताने सागरी परिसंस्थेचे संवर्धन, विशेषतः खारफुटी आणि प्रवाळ खडक, सागरी संरक्षित क्षेत्रांची ओळख आणि शाश्वत सागरी मासेमारीला प्रोत्साहन देण्यासाठी आपल्या वचनबद्धतेवर भर दिला. भारताने सस्टेनेबल ओशन इनिशिएटिव्ह (SOI) कार्यशाळेवर भर दिला, ज्याचा उद्देश जैव विविधतेवर (CBD) UN कन्व्हेन्शन च्या कुनमिंग-मॉन्ट्रियल वैश्विक जैवविविधता फ्रेमवर्क (KMGBF) च्या अंमलबजावणीला गती देणे आहे. समुद्रातील परिसंस्था पुनर्संचयित करण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून पाण्याखालील कोरल प्रतिमांचे वर्गीकरण करण्यासाठी सखोल शिक्षण-सक्षम प्रतिमा ओळख मॉडेल विकसित करण्यासाठी CMFRI च्या संशोधनावर अहवालात प्रकाश टाकण्यात आला आहे. उत्तर हिंद महासागर क्षेत्रातील जलचर आक्रमक प्रजातींचे स्थानिक वितरण मॅप करण्यासाठी CMFRI च्या प्रयत्नांचाही त्यात उल्लेख आहे. <p>तुम्हाला माहित आहे का?</p> <ul style="list-style-type: none"> SOI हे जागतिक व्यासपीठ आहे जे भागीदारी निर्माण करण्याचा आणि सागरी आणि किनारी जैवविविधतेशी संबंधित जागतिक उद्दिष्टे आणि ध्येय साध्य करण्यासाठी क्षमता वाढवण्याचा प्रयत्न करते.
<p>कुनमिंग-मॉन्ट्रियल वैश्विक जैवविविधता फ्रेमवर्क (GBF)</p>	<p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> डिसेंबर 2022 मध्ये, CBD पक्षांच्या परिषदेने, त्यांच्या 15 व्या बैठकीत (COP 15), निसर्गाला पुनर्प्राप्तीच्या मार्गावर आणण्यासाठी आणि 2050 पर्यंत लोक निसर्गाशी सुसंगत राहतील याची खात्री करण्यासाठी जैवविविधतेची हानी थांबवण्यासाठी आणि पूर्ववत करण्यासाठी ऐतिहासिक करार स्वीकारला. GBF मध्ये 4 परिणाम-केंद्रित उद्दिष्टे आणि 23 कृती-केंद्रित लक्ष्ये समाविष्ट आहेत, बहुतेक महासागरासाठी अत्यंत संबंधित आहेत.
<p>अनुवांशिक अभियांत्रिकी डास नियंत्रण एक अपग्रेड देते</p>	<p>तुम्हाला माहित आहे का?</p> <ul style="list-style-type: none"> शास्त्रज्ञांना आता एकाधिक डासांच्या प्रजातींच्या संपूर्ण जीनोम अनुक्रमांमध्ये प्रवेश आहे, ज्यामुळे आपल्याला त्यांचे अनुवांशिकरित्या हाताळणी करता येते. जीन-ड्राइव्ह तंत्रज्ञान हा असाच एक दृष्टीकोन आहे, जो भारत, ब्राझील आणि पनामा येथे बाह्य चाचण्यांमध्ये वापरला गेला आहे. <p>महत्त्वाचे मुद्दे</p>

मराठी

Daily Current Affairs Encyclopedia

- डासांच्या जनुकीय हाताळणीमागील मूलभूत कल्पना म्हणजे त्यांच्या पुनरुत्पादनात हस्तक्षेप करून त्यांची लोकसंख्या पद्धतशीरपणे नियंत्रित करणे.
- जगभरातील शास्त्रज्ञांनी विविध अनुवांशिक सुधारणा पद्धती विकसित केल्या आहेत. या प्रयत्नातील एक प्रमुख म्हणजे जीन-ड्राइव्ह तंत्रज्ञान.

जीन-ड्राइव्ह तंत्रज्ञान

- या तंत्रज्ञानाची कल्पना रॉयल सोसायटी प्रोसीडिंग्समध्ये प्रकाशित झालेल्या 2003 च्या पेपरमध्ये इम्पीरियल कॉलेज लंडनचे प्राध्यापक ऑस्टिन बर्ट यांनी केली होती.
- 2020 मध्ये फ्लोरिडा आणि टेक्सासमधील काउंटीमध्ये OX5034 नावाचा जनुकीय सुधारित डास सोडण्यात आला.
- जनुकीयदृष्ट्या सुधारित नर OX5034 डासांनी मादी डासांसोबत संभोग केला परंतु स्व-मर्यादित जनुकामुळे मादी संतती टिकून राहिली. नर डास जवळपास डझनभर पिढ्यांनंतर वातावरणातून नाहीसे होतील.

डासांमुळे होणारे आजार

मलेरिया, डेंग्यू/डेंग्यू हेमोरेजिक ताप (DHF), लिम्फॅटिक फायलेरियासिस (एलिफंटियासिस), काळा-आझार/व्हिसेरल लीशमॅनियासिस (VL), जपानी एन्सेफलायटीस (JE), आणि चिकनगुनिया.

बातमीतील व्यक्ती : जिग्नेश रावल

महत्वाचे मुद्दे

- जिग्नेश रावल हे देशातील सर्वोत्तम टेनिस प्रशिक्षकांपैकी एक आहेत.
- शेवटच्या दोन राष्ट्रीय महिला चॅम्पियन झील देसाई आणि वैदेही चौधरी या अहमदाबाद येथील त्याच्या प्रशिक्षणातून आल्या आहेत.
- जिग्नेशला मिशनरी आवेशाने अनेक खेळाडू तयार करण्याचा समृद्ध अनुभव आहे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- देशातील सर्वोत्कृष्ट टेनिस प्रशिक्षकांपैकी जिग्नेश रावल यांनी यूके, यूएसए आणि कॅनडामधील आश्वासक आणि फायद्याची कारकीर्द सोडून दिली आणि त्या सर्व राष्ट्रांमध्ये फलदायी कारकिर्दीनंतर मायदेशी परतणे पसंत केले; त्यांनी अनुभवाचा उपयोग करून भारतात एक यंत्रणा बसवली आहे.

भारत-मध्य पूर्व-युरोप मेगा आर्थिक कॉरिडॉर

बातम्यांमध्ये:

- बीजिंगने भारत-मध्य-पूर्व-युरोप इकॉनॉमिक कॉरिडॉर उपक्रमाचे 'स्वागत' केले परंतु ते 'भू-राजकीय साधन बनू नये' असे म्हटले आहे.

भारत-मध्य पूर्व-युरोप मेगा आर्थिक कॉरिडॉर

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारताला मध्य पूर्व आणि युरोपशी जोडणारा रेल्वे आणि शिपिंग कॉरिडॉर तयार करण्याच्या योजनेची घोषणा केली.
- आर्थिक विकास आणि राजकीय सहकार्य वाढवणे हा प्रकल्पाचा उद्देश आहे. व्यापाराला चालना, ऊर्जा संसाधनांची वाहतूक आणि डिजिटल कनेक्टिव्हिटी सुधारण्यास मदत होईल.
- रेल्वे आणि शिपिंग कॉरिडॉर हा ग्लोबल इन्फ्रास्ट्रक्चर इन्व्हेस्टमेंट (PGII) चा एक भाग आहे.

मराठी

Daily Current Affairs Encyclopedia

- PGII हा विकसनशील राष्ट्रांमधील पायाभूत सुविधा प्रकल्पांना निधी देण्यासाठी G7 राष्ट्रांचा एक सहयोगी प्रयत्न आहे.
- या प्रकल्पाला महाद्वीप आणि सभ्यतांवरील हिरवा आणि डिजिटल पूल असेही म्हटले जाते.

वॉर्नरने तेंडुलकरला मागे टाकले,
सर्वाधिक शतकांसह सलामीवीर ठरला

संदर्भ

- ऑस्ट्रेलियन फलंदाज डेव्हिड वॉर्नरने महान भारतीय फलंदाज सचिन तेंडुलकरला मागे टाकून आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमध्ये सर्वाधिक शतके करणारा सलामीवीर बनला आहे.
- 36 वर्षीय फलंदाजाने दक्षिण आफ्रिकेविरुद्ध दुसऱ्या एकदिवसीय सामन्यात 46 वे शतक झळकावत हा टप्पा गाठला.

2014 पूर्वीच्या प्रकरणांच्या
तपासासाठीही सीबीआयला
परवानगीची गरज नाही: सुप्रीम कोर्ट

संदर्भ

एका घटनापीठाने असे मानले की सर्वोच्च न्यायालयाच्या 2014 चा निकाल ज्याने केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI) ला वरिष्ठ सरकारी अधिकार्यांविरुद्धच्या भ्रष्टाचाराच्या प्रकरणांची चौकशी करण्यापूर्वी पूर्व परवानगी घेणे बंधनकारक करणारी कायदेशीर तरतूद अवैध घोषित केली होती, त्याचा पूर्वलक्षी प्रभाव आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- न्यायमूर्ती संजय किशन कौल यांच्या अध्यक्षतेखालील पाच न्यायाधीशांच्या खंडपीठाने सांगितले की, दिल्ली विशेष पोलीस आस्थापना (DSPE) कायद्याचे कलम 6A, सीबीआयला नियंत्रित करणारा कायदा, 11 सप्टेंबर 2003 रोजी प्रवेश केल्याच्या दिवसापासूनच ही तरतूद रद्द करण्यात आली आहे.
- 106 पानांच्या निकालात असे म्हटले आहे की कलम 6A ने मूलभूत अधिकारांचे उल्लंघन केले आहे आणि एकदा कायदा संविधानाच्या भाग-III चे (मूलभूत हक्क) उल्लंघन करणारा कायदा असंवैधानिक असल्याचे घोषित केले गेले, तर ते जन्मतःच रद्द केले जाईल, लागू न करण्यायोग्य आणि अयोग्य.
- याचा अर्थ असा की, सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालाच्या तारखेपूर्वीच भ्रष्टाचाराच्या प्रकरणांमध्ये गुंतलेले वरिष्ठ सरकारी अधिकारी, पूर्व मंजूरीची आवश्यकता अवैध ठरवून यापुढे पूर्वपरवानगीचे संरक्षण मिळवू शकणार नाहीत.

पश्चिम आशिया आर्थिक कॉरिडॉरचा
शुभारंभ हे एक ऐतिहासिक पाऊल आहे:
पंतप्रधान

बातम्यांमध्ये:

- सौदी अरेबियाचे क्राउन प्रिन्स मोहम्मद बिन सलमान यांच्या भेटीचे फलित

मराठी

ADDAPEDIA

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Daily Current Affairs Encyclopedia

महत्त्वाचे मुद्दे

- वेस्ट कोस्ट रिफायनरी प्रकल्प जलदगतीने मार्गी लावण्यासाठी संयुक्त टास्क फोर्स स्थापन करण्याचे त्यांनी मान्य केले.
- या कॉरिडॉरमुळे आर्थिक विकास, ऊर्जा क्षेत्र आणि डिजिटलायझेशन वाढण्यास मदत होईल
- नरेंद्र मोदींनी सौदी अरेबियाचे वर्णन "भारताच्या सर्वात महत्त्वाच्या सामरिक भागीदारांपैकी एक" आहे.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.